

Biskop Tor Singsaas

Det Norske Bibelselskap 200 år, Jubileumsgudstjeneste i Nidarosdomen, Olsok 2016,

Overført i NRK 1, radio, 31.07.2016

Preken

Joh. 8, 31 – 36;

31 Jesus sa da til de jødene som var kommet til tro på ham; «Hvis dere blir i mitt ord, er dere virkelig mine disipler. 32 Da skal dere kjenne sannheten, og sannheten skal gjøre dere fri.» 33 De sa da til ham; «Vi er Abrahams ætt og har aldri vært slaver for noen. Hvordan kan du da si at vi skal bli fri?» 34 Jesus svarte; «Sannelig, sannelig, jeg sier dere; Den som gjør synd, er slave under synden. 35 En slave blir ikke i huset for alltid, men en sønn blir der for alltid. 36 Får Sønnen frigjort dere, da blir dere virkelig fri.

Det Norske Bibelselskap feirer 200 årsjubileum i år.

Å få Bibelen oversatt til sitt eget språk, hjertespråket, er livsviktig for ethvert menneske. For der fortelles det hvem Gud er.

Den tause og anonyme Gud fornemmer vi i det mangfoldige skaperverk. Men sterkest aner vi ham i møtet med hverandre. Det står En bak vårt medmenneskes øyne som vil oss noe.

Bibelen forteller om det, - og om en alltid skapende Gud som ikke kan være alene.

Gud er fellesskap.

Han skaper oss inn i fellesskap med seg, med hverandre og hele skaperverket. Og Han elsker menneskene over alt.

Gud slår korsets tegn idet han begynner på sitt store uendelige skaperverk, -som ikke er avsluttet, - men som pågår enda, - uavbrutt!

En fortsatt skapende Gud!

Et stort mysterium!

Kristus var der alt fra før begynnelsen. Det forteller evangelisten Johannes.

Kristi kors er risset inn som et forsonings tegn i alt som er skapt.

Jesus Kristus krones til seierherre i dette evangeliet da Kristus ropte fra korset i det han dør; «Det er fullbrakt.»

Ved å miste livet, - vant han alt tilbake, er Johannes sitt budskap.

Krusifikset over korbuen inn til Oktogonen her i Nidarosdomen er inspirert av johanneisk teologi. Vi ser at engelen står med kronen over Kristus, - tornekronen er blitt til kongekrone.

En ufravikelig sannhet hos Johannes;

Gud er her og har tatt et oppgjør med ondskaperen. Han vil ha sin skapning tilbake.

Gud er kropp i Jesus Kristus.

Han kom som den minste og på jord, - en fattig Gud, en flyktning, husløs. Han ga avkall på sitt eget, tok på seg en tjenerskikkelse og ble mennesker lik slik Paulus uttrykker i sin store kristushymne i Filipperbrevet. Han kom ikke med makt og tvang slik vi forventer av en vi vil kalle for Gud. En som setter alt på plass og feier alle andre kontant unna.

Han kom med kjærligheten.

Nok en sannhet for Johannes, kjærlighetens apostel.

Kjærligheten bærer med seg tilgivelsen, frihetens tegn, med den alltid nye begynnelse.

Kjærligheten med sine to sider; - den ene; - nåde og barmhjertighet uten grenser til det menneske som trenger det, - og den andre siden; - som reiser seg i voldsom vrede og intensitet og kraft når livet til mennesker og skaperverk er truet og i ferd med å bli ødelagt av ondskap og djevleskap som også mennesker kan bli revet med av. En kjærlighetens Gud som er rystet over hendelsene i Rouen, Nice, Apollo, Damaskus, - Og sorgtung over alle de som setter livet til for å søke friheten over Middelhavet.

En annerledes Gud;

«Han hadde ingen herlig skikkelse vi kunne se på, ikke et utseende vi kunne glede oss over. Han var foraktet, forlatt av mennesker, en mann av smerte, kjent med sykdom, en de skjuler ansiktet for. Han var foraktet, vi regnet ham ikke for noe. Sannelig, vår sykdommer tok han, våre smerter bar han.

Allerede profeten Jesaja i Det gamle testamente forberedte oss på dette. (Jes 53)

En Gud uten annen makt enn kjærlighetens makt på jord?

Han har overlatt oss til det vibrerende store spørsmålet: Er det da slik at kjærligheten er den sterkeste makt i verden, i tilværelsen? Skal vi våge oss ut på den veien? For hva med de av oss som trodde at de skulle bli møtt med kjærlighet, men erfarte å bli krenket, forlatt, ledd av, - da vi henga oss til en annen?

Kan vi tro at kjærligheten likevel er det sterkeste i tilværelsen?

«Vi håper inderlig, - Jesus Kristus, - at den kjærlighet du uavbrutt bærer inn på jorden gjennomrisler alt til slutt? Den kjærlighet som tåler alt, tror alt, som drømmer, venter og gir rom, - ikke knuser, krenker, er oppfarende,- ikke gleder seg over urett, -men som venter, venter med uendelig tålmodighet på meg, - som ikke glemmer meg, - men som vet hvor jeg er – alltid!

Vi roper til deg, Herre Jesus Kristus!

Og er det slik at på den store Herrens dag vil kjærligheten være så sterk at all ondskap forsvinner, oppløses og slettes ut? For Guds kjærlighet vil gjennomrisle og gjenopprette alt ødelagt liv!

Kan det være noe slikt, Herre?»

Denne sannhet om Gud som kjærlighet er frigjørende, sier Johannes.

Her ligger tilgivelsen gjemt.

For vi leter etter tilgivelse.

Presten Karsten Isachsen, den gudbenådede forkynner, som døde så altfor tidlig fra oss sist vinter, - han var en mester med ordbilder som ga oss større innsikt og forståelse, gjerne med en humoristisk snert; Han sa; Å leve skjult med sannheter om deg selv, som du frykter blir avslørt, er som å holde 20 korker under vann samtidig.

Det er nesten en umulig kunst.

De vil sprette opp, og du må anstrenge deg maksimalt for å klare å holde dem samlet under vann. Den ene korken etter den andre vil sprette opp mellom fingrene på deg. For de vil opp og fram.

Slik også med dine skjulte sannheter. De vil ut i lyset.

Vi kan bruke mange krefter for holde deler av livet skjult,- hendelser som nesten plager livet av oss, - timer, - dager og år som er blitt ødelagt. Livet går med til å holde kontroll over liv som er gått i stykker. - Slik hvis vi lever uten nåde og raushet omkring oss. Vi mister det nye livet med andre som kommer oss i møte hele tiden.

Vi leter etter tilgivelse, og nåde.

Og hvis vi møtes med åpenhet, mildhet og livsrom, - og tilbys den nye begynnelse, - da kommer vi fram fra vårt skjulested.

Sannheten er frigjørende når den møtes med forståelse og tilgivelse.

Evangelisten Johannes peker på den frigjørende sannhet i lys av at det er Gud som skaper som gjenoppretter alt ødelagt liv i mellom oss.

Gud skaper oss stadig til frihet ved å skjenke oss tilgivelse. Den kommer han med - til oss alle!

Slik ble han på jord den mest elendige av alle. Det er uendelig tungt å bære byrdene for alle mennesker gjennom alle tider og generasjoner, - og sorgen over et skaperverk som sukker og stønner over å bli stadig krenket og ødelagt.

En mager mann med tornekrone, - en smertens mann som går inn i all verdens lidelse og fortvilelse og som bærer sitt eget skaperverks synder på sin egen kropp. Som elsker seg selv til døde.

Han gir sitt liv for at vi skal leve. Og ved det vant han livet, - den oppstandne Kristus!

Tornekronen er blitt til Kongekrone!

(NoS13; nr. 362);

En tåre renner fra
ikonet,
en mager mann med tornekrone.

Grepet ser jeg ned,
min tro, mitt håp min fred.

Jeg ser hva jeg har gjort,
jeg legger kronen bort,
straffen lå på deg,
skammen bærer jeg,

3. En mager mann som stille
lider.

Evig Gud til alle tider,
i himmel og på jord,
min frelser og min bror.

Jeg ser hva du har gjort,
og legger kronen bort.

Straffen lå på deg,
nåden bærer meg.

Til ære for Faderen, Sønnen og Den hellige ånd som var og er og blir en sann Gud, fra evighet
til evighet.

Amen.